

CORRELATION BETWEEN PROFESSIONAL PERFORMANCES AND CROSS-BORDER MIGRATION: CONCEPTUAL DISCUSSIONS

CORELAREA PERFORMANTELOR PROFESIONALE ȘI MIGRAȚIA TRANSFRONTALIERĂ: DISCUȚII CONCEPTUALE

Manal HABASHI¹
Alexandru GRIBINCEA²

Abstract

The migration of human resources is the core of the process of moving the labor from the place of constant residence to other localities for economic reasons. Traditional, less "globalized" migrants, whose claims are not related to the "conquest of the world," focus primarily on increasing welfare and self-realization. High skill specialists migrate due to dissatisfaction with their country of residence. The motivation is related to low professional appreciation, working conditions and remuneration. Other countries propose other socio-economic conditions, such as: higher paid jobs and self-reliance conditions. The aim of the research is to analyze the global demand and supply of highly qualified foreign specialists in the economy, their impact on the international labor market under the modern conditions, and to justify the priorities for improving the state policy to attract highly qualified foreign specialists in the national economy. The results of the research allow us to draw conclusions, which to some extent could reduce the wave of "brain drain" in the country.

Key words: migration factors, migration incentives, economic factors, pitic, cultural, migration effects, brain drain.

JEL: F23, O16, R24.

1. Introducere

Procesele de migrație, apărute sub influența unor factori obiectivi, sunt grupați în trei tipuri principale: factori incotrolabili (permanenți). Acestea includ: localizarea geografică a zonei; condițiile naturale și climatice; dezastre naturale și dezastre naturale; "Temporare" (efecte indirecte): dezvoltarea teritoriului; componența pe sexe a populației; componența etnică a populației; factorii actuali de reglementare: ocuparea forței de muncă și disponibilitatea locurilor de muncă; nivelul veniturilor; politica migrației; politica de personal; politică națională. În perioada medievală și capitalistă, printre așa-numitele țări tradiționale de imigrare se enumerau Australia, Canada și SUA—care s-au adevărit a fi destinația terminus. Cu toate acestea, în perioada postbelică, nu numai că volumul migrației în lume a crescut, dar și componența ei sa schimbat: în locul Europei, țările din Asia, Africa și America Latină au devenit sursa dominantă a migranților în lume. Europa a acceptat și acceptă în mod activ migranții. La începutul anilor 1970 și 1980, chiar țările din sudul Europei, Italia, Spania și Portugalia, care timp de multe decenii au furnizat migranți în America și în țările mai bogate din nordul Europei, au început să invite muncitori din Africa, Asia și Europa de Est. Migrația populației crește, și pe măsura creșterii ea capătă diverse forme și configurații, conducând la creșterea responsabilității economiștilor, politicienilor, sociologilor, juriștilor etc. Această creștere este confirmată de rapoartele ONU, OCDE, OIM, consacrate migrației. La începutul anilor 1990, 154 milioane de persoane locuiau în afara țării lor de reședință. Până în 2019, numărul lor a depășit 262 milioane, sau 3,2% din populația lumii.

2. Gradul de investigare a subiectului de cercetare

Problematica elaborării politicilor de stat în domeniul atragerii specialiștilor străini de calificare înaltă este astăzi printre cele mai relevante în domeniul economiei mondiale. În fiecare an în lumea științifică, se atrage atenția la problemele migrației internaționale a specialiștilor cu studii. Anual apar lucrări, cercetări, monografii consacrate migrației. Un aport semnificativ în cercetările

¹ Manager, Israel

² Professor, PhD, Habil., Free International University of Moldova, Kishinev, Republic of Moldova, agribincea@yahoo.com

teoretice și aplicative le au investigațiile savanților privind piața internațională a muncii și exodul creierilor. Printre acestea trebuie remarcat T.Schulz[24], G. Becker[1], Mincer Jacob[16]și alții, care formulează teoria capitalului uman. Capitalul uman ca factor de creștere economică a fost cercetat de R. Lucas[14], Paul Romer[22], Yamada Gustavo[10],Caroline B. Brettell[6], Jandl M.[12], Hollifield Routledge [15],V.Moraru [17], V.Moșneaga [18], A.Gribincea[9], O.Gagauz[8] și alții. Cu toate acestea, în pofida unui travaliu asiduu legat de problemele migrației internaționale și a componentei sale calitative, există probleme care necesită o explicație științifică aprofundată, justificarea abordărilor structurii și optimizării acesteia, vizând caracteristicile economice și concurența mondială.

3. Scopul cercetării

Constă în analiza cererii și ofertei globale a specialiștilor străini de calificare înaltă în economie, impactul lor asupra pieței muncii internaționale în condițiile moderne și justifică prioritățile pentru îmbunătățirea politicii de stat pentru atragerea specialiștilor străini de calificare înaltă în economia națională.

4. Metodologia și metodele de studiere a proceselor de migrație

Probleme legate de migrație – constituie unele din cele mai relevante în pe glob. Se poate afirma că nu există persoană care nu fie familiarizat cu migrația, totuși, politicienii recunosc complexitatea gestionării acesteia, iar savanții naționali și occidentali, observă că nu există o unitate în înțelegerea esenței sale sau abordări uniforme a studiului ei. La cercetarea temei s-a folosit o abordare sistematică pentru a studia atragerea specialiștilor străini de înaltă calificare ca proces multilateral, care este strâns legată de necesitatea de a determina echilibrul cererii și ofertei pe piața muncii în segmentul de specialiști inteligenți și metodele generale de cunoaștere științifică, printre care metodele istorice, statistice, empirice, comparații etc.), metode aplicate teoretice (analiză, sinteză, prognoză, modelarea etc.) și practice - metode statistice de prelucrare a datelor, interviuri, experți etc.

5. Rezultate și analiză

Migrația devine din ce în ce mai globală, datorită disponibilității tehnologiilor avansate de comunicare și a costului scăzut al călătoriilor intercontinentale, precum și a remitențelor în ciuda măsurilor restrictive și a atitudinii din ce în ce mai politizate față de această problemă în multe țări. În condițiile moderne, una dintre sarcinile importante cu care se confruntă toate țările lumii este dezvoltarea economică, exprimată în termeni de creștere economică.Un specialist de calificare înaltă este o persoană care are abilități sau realizări specifice în oricare dintre domeniile de activitate (tab.1). Legea stabilește că un specialist care este atras să desfășoare o activitate trebuie să îndeplinească cerințe speciale [7].

Un specialist de calificare înaltă este un cetățean care are un salariu înalt, superioară remunerării unui specialist de rând. Mărimea salariului este principalul criteriu pentru statutul unui specialist înalt calificat. Salariul reprezintă remunerarea forței de muncă în funcție de calificarea angajatului, complexitatea, cantitatea, calitatea și condițiile muncii efectuate, precum și plățile compensatorii (prime și indemnizații compensatorii, inclusiv munca în condiții care se abat de la normal, poluare etc.) și plăți stimulente (bonusuri, prime și alte plăți de stimulare).

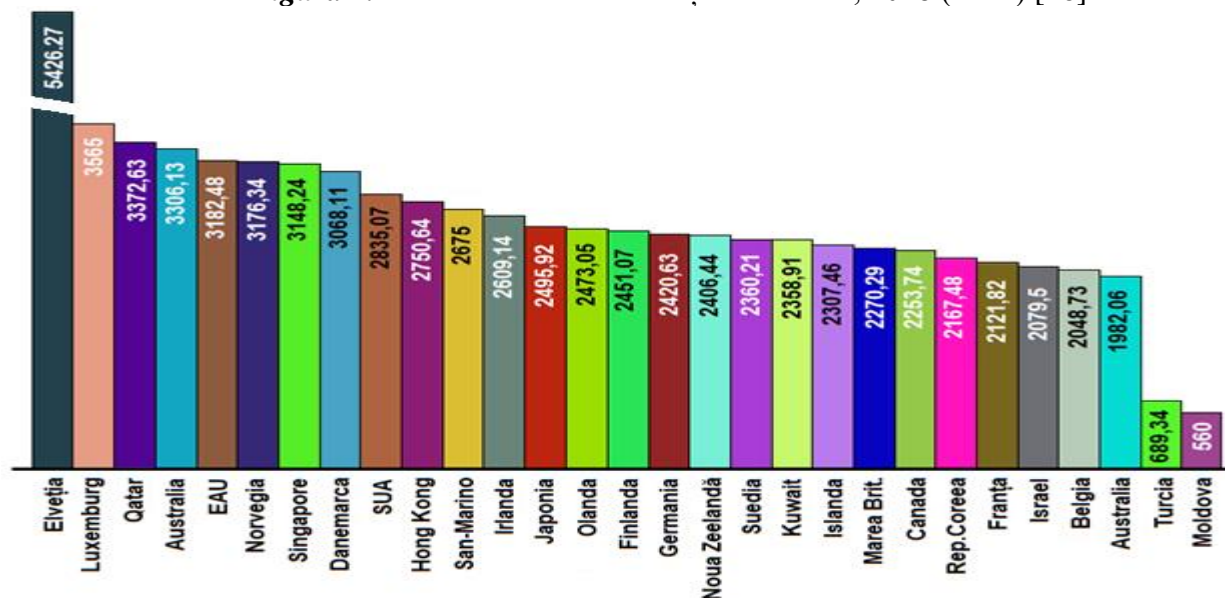
Tabelul 1. Salariul mediu lunar în Israel/Europa/SUA după profesii

Profesia	Salariul lunar		
	Israel, USD/lună[27]	Germania, EUR/lună[27]	SUA, USD/lună
Medic	2500-4500	5800-8360	10500-21000
Asistent medical, interenist, medic de salon, infirmier	>1400	3000	1100
Jurist	3315	6100-7500	3000
Soră menajeră, brancardier	1400-500	2309 - 3146	3500
Învățător	2000	3000-4500	2100-4000
Constructor, sudor, electrician, hamal	1500-3000	3900-4200	800-1500
Ghid turistic	5000	3800	900-1000
Înginer	4800	6000	1300
Programator(IT)	5000	5000	6767
Politist, pompier	2800	3800-4200	1450-3000
Vânzător	2000	2500	500
Contabil	3300	2700-3600	12000

Clasamentul a fost realizat de Agenția Bloomberg în 2019. Fiecare a fost evaluat pe o scară de la 0 la 100 pe șapte criterii. Țările care nu au furnizat date pentru cel puțin șase categorii au fost excluse. Clasamentul ia în considerare concentrarea companiilor publice de înaltă tehnologie din țară, capacitatea de producție, cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare [11] (tab. 1).

Lupta pentru controlul economiei mondiale în secolul 21 va fi câștigată și pierdută prin controlul tehnologiilor inovatoare. Primul loc al Coreei și actualizarea ratingului Chinei este un memento că războiul comercial cu SUA poate încetini, dar nu se va opri, creșterea tehnologică a Asiei. În cursul anului, Germania a crescut cu două locuri în clasament, Finlanda - cu patru, iar Israel - cu cinci. Singapore și-a deteriorat poziția, este pe locul șase (minus trei linii), iar Suedia, care a scăzut de la al doilea la al șaptelea. Statele Unite s-au întors în primele zece economii inovatoare, țara a crescut de la al 11-lea până la al optulea rând al ratingului. Japonia și Franța au pierdut, de asemenea, câteva poziții, scăzând la trei și, respectiv, o linie. În celelalte zece economii inovatoare ale lumii, țările europene, China (au crescut de la 19 la 16 posturi), Australia (linia 19) și Canada (locul 20). Printre cele mai plătite se află specialitățile: cercetători științifici sau profesori universitari, Specialiștii din zonele economice speciale, inovatoare din producerea industrială, din zonele turistice-recreaționale și din porturile economice speciale, medici, pedagogi sau lucrătorii științifici dacă sunt invitați să se angajeze în activități relevante, lucrători financiar-bancari, specialiști, care participă în proiecte «Silicon Valley», Tampa din Florida (SUA). [19], în Israel - Silicon Wadi. În Germania: BioCon Valley – Mecklenburg and Western Pomerania; CFK Valley – Stade, Lower Saxony; Isar Valley – Munich, Bavaria; IT Lagoon - Western Pomerania; Measurement Valley – Göttingen, Lower Saxony; Medical Valley – Erlangen region, Bavaria; Silicon Allee (English: Silicon Avenue) – Berlin (incl. WISTA); Silicon Saxony – Dresden, Saxony, Elbe river valley around the city; Silicon Woods – Kaiserslautern, Rhineland-Palatinate; Solar Valley – Thalheim, Saxony-Anhalt. În Rusia – «Сколково». Lista extinsă pe țări [13].

În plus față de salariile mari, un astfel de specialist trebuie să aibă experiență, abilități sau realizări în domeniul său. Prezența calificărilor necesare este determinată de angajator (client). Conform cercetărilor autorului și datelor furnizate de OIM (Organizația Internațională a Muncii), cel mai mare salariu mediu (2018) se atestă în Elveția, în care se ridică la 5.426,27 USD. Apropo, SUA, nu se află printre primele locuri, dar ocupă doar poziția 9 pe listă (fig. 1). Conform datelor din figura putem deduce spre care țări tind specialiștii de calificare înaltă.

Figura 1. Salariul mediu în unele țări ale lumii, 2018 (USD) [26]

Conform investigațiilor rapoartelor UNESCO, în lume sunt peste 5 521 400 de savanți, (894 de cercetători la 1 milion de populație de pe glob), inclusiv 30% femei. Omenirea a cheltuit 150.300 USD/an pentru un om de știință. Pondere majoră (circa 71% din savanți) lucrează în țările industrializate. Există 3.272,7 savanți la 1 milion de locuitori din aceste țări și 374,3 la 1 milion de locuitori din țările "sărace". Un savant, care locuiește într-o țară "bogată" este finanțat cu mult mai generos: 165,100 USD/an, în timp ce colegul său într-o țară "săracă" primește 114.300 USD. Cea mai numeroasă „diasporă” de savanți se află în Asia – 2 milioane, Europa - peste 1,8 milioane și America de Nord - 1,4 milioane. Pe când în America de Sud - 138.400, sub 61 mii - în Africa [21]. În țările ex-URSS, activează 700.500 de savanți, majoritatea dintre ei - 616.600 sunt concentrați în partea Est-Europeană - în Rusia (50 la 10 mii populație)[23], Ucraina (94,274 mii)[28], Belarus (26,5 mii) [2], Moldova, Georgia, Armenia și Azerbaidjan. Aceasta este o situație paradoxală: există mulți oameni de știință în spațiul ex-URSS, dar aceștia sunt finanțați mult mai rău decât colegii lor din Europa, Asia și America de Nord. De exemplu, există 29,791 lucrători științifici la 1 milion de locuitori din statele europene care au făcut parte din URSS și 24,389 la 1 milion de cetățeni ai Uniunii Europene. Cu toate acestea, suma de 177.000 USD/an este cheltuită pentru un savant european și numai 29.100 USD/om de știință din statele ex-URSS. Situația cu finanțare pentru cercetare în statele post-sovietice din Asia Centrală este probabil una dintre cele mai grave din lume: s-a cheltuit 8.900 USD/an. Situația este mai gravă doar în țările Africii tropicale, unde pentru un singur savant se cheltuie 1.139 USD/an[21]. Cercetările autorului în baza (topuniversities.com) evidențiază șase universități din Israel, incluse în QS World University Rankings 2019: Universitatea Ebraică din Ierusalim (The Hebrew University of Jerusalem) – locul 162 și locul 12 în lume după brevete, Universitatea din Tel Aviv – locul 219, Tehnion (Haifa) – locul 257, Universitatea Bengurion din Negev (Ben-Gurion University of the Negev - BGU) - locul 491, Universitatea Bar-Ilan (Bar-Ilan University) - locul 551-600, Universitatea din Haifa (University of Haifa) – locul 601-650.

Tabelul 2. Salarizarea lucrătorilor din companiile în *Silicon Valley*, mii USD/an [25]

	Adobe	Salesforce	Cloudera	LinkedIn	Altera	Synopsys	Walmart Commerce	Box	Twitter	Facebook	Viza	Cadence Design Systems	Guidewire	Amazon Lab126	VMware	Google	Juniper Networks
Salarul mediu de bază	125	120	129	120	134	130	126	130	133	127	130	140	135	139	130	123	135
Salarul mediu cu bonusuri și prime	140	144	145	145	147	148	149	150	150	150	150	150	150	150	152	153	157

Populația Israelului constituie circa 9 milioane de persoane, dar, doar un număr extrem de mic de cetățeni ai Israelului (aproximativ 130 mii) contribuie semnificativ la dezvoltarea economiei naționale și a sistemului de sănătate. Din aceste motive Israelul este extrem de dependentă de export. În Israel pilonul exportului îl formează produsele industriei vitale, cum ar fi tehnologia înaltă și medicina. Circa 20% din populație contribuie cu 92% la cota totală a impozitelor pe venit ale țării. Sectorul tehnologic, care ocupă doar 2,7% din forța de muncă, reprezintă 40% din exporturile țării [20]. Numărul cetățenilor cu studii superioare care părăsesc Israelul crește considerabil. Întâietatea o dețin medicii și savanții pleacă. Deci, în 2017, pentru fiecare repatriat în Israel revin patru plecați. Este util de remarcat faptul că majoritatea israelienilor emigrează în SUA. În ultimele două decenii, numărul de evrei care au primit cetățenia americană sau permisele de ședere permanentă a depășit cu o treime populația Israelului. Este demn de remarcat faptul că numărul cetățenilor Israelului, care studiază în top-40 de universități americane, este mai mare decât în Israel cu aproximativ 20%. Predomină studenții la specialitățile IT, economie și afaceri [3]. Imigrează specialiștii, destul de ciudat, nu din cauza terorismului, ci din salarizare și sistemul fiscal: un cetățean din Israel lucrează pentru fisc 6 luni/an; devine tot mai dificil a procura o locuință, comparativ cu un cetățean american [5].

Israelul deține întâietate după "exodul de creiere" printre țările civilizate. Aproximativ 25% dintre savanți lucrează în universitățile din SUA – printre ei - 10% sunt fizicienii din Israel, 12% din chimiști, 15% din filosofi și 29% din economiști. Aproximativ 3.000 de israelieni studiază în universitățile americane, care mizează să fie angajați în companiile transnaționale [4]

6. Concluzii

Rezultatele investigației autorului mărturisesc că emigrarea intelectuală din diverse țări în ultimele decenii continuă să crească.

1. Potrivit reprezentanților oficiali, măsurile guvernamentale includ diverse proiecte de cercetare, precum și construcția de noi centre de cercetare în țară și va costa Israelul aproximativ 250 milioane de dolari.

2. Standardele educaționale europene (procesul de la Bologna) a fragmentat procesul educațional între licență și masterat, sporind procesul de „exod” al tinerilor talentați.

3. Lipsa locurilor de muncă bine plătite, distrugerea sistemului de cercetări științifice și tensiuni în angajarea tinerilor savanți în câmpul muncii a sporit imigrarea tinerilor specialiști.

4. Pentru a schimba situația, este necesar să se creeze condiții de muncă confortabile, pentru a crește salariul, satisfacția morală. A face știință în condiții de salarizare insuficientă, doar în bază de patriotism este destul de dificil.

5. Exportul de capital uman din țările economic slab dezvoltate și consecințele sale negative au depășit cu mult exportul de capital obișnuit.

6. Potrivit datelor cercetărilor, nivelul de educație este mai mare decât nivelul de bunăstare, trăim mai rău decât merităm. Acesta este motivul principal al "exodului de creiere" ascendent.

7. Dacă dorim să reducem "exodul creierelor", trebuie să oferim mai multe garanții sociale, să asigurăm o remunerație mai mare a forței de muncă calificate și, este nevoie de mai multă libertate și stabilitate politică, perspective pentru copii.

8. Majoritatea cercetărilor prodigioase activează în baza finanțărilor Occidentale, care sunt orientate în domenii selectiv, preponderend social-politice.

9. Pentru a schimba această realitate tristă cu „exodul creierilor”, eforturile ar trebui să se concentreze asupra științei academice și asupra universităților, care sunt "incubatoare de cadre educate". Este necesar să facem totul pentru ca absolvenții cu talente universitare, după absolvire, să-și găsească locul în industria modernă, în științele academice, în structurile universitare. Universitățile și structurile de cercetare trebuie să lucreze în baza comenzilor pentru investigare, atunci rezultatele cercetării își vor găsi materializare practică. Fundamentele solide ale științei academice israeliene și locul de onoare pe care îl ocupă în tabela mondială de ranking le permit să îndeplinească această misiune importantă.

Bibliografie

1. Becker G., Nashat G. (1997), *The Economics of Life*, McGraw-Hill
2. Belarus. http://president.gov.by/ru/science_ru/.
3. Brain drain from Israel. <https://inbusiness.kz/last/utechka-mozgov-iz-izrailya>.
4. "Brain drain" - or their surplus? <http://madan.org.il/ru/news/utechka-mozgov-ili-ih-izlishek>.
5. Brain drain: Ph.D. and doctors leave Israel. <https://www.forumdaily.com/utechka-mozgov-izrail-pokidayut-doktora-nauk-i-mediki/>.
6. Brettell Caroline B. *Migration Theory: Talking across Disciplines* 2nd Edition. 2000 – 239
7. Business Man. <https://businessman.ru/vyisokokvalifitsirovannyiy-spetsialist-osobennosti-harakteristiki-i-trebovaniya.html>
8. Găgăuz O. Tendința principală în evoluția populației este scăderea ei semnificativă și îmbătrânirea demografică. <https://moldova.europalibera.org/a/olga-gaguz-29957861.html>
9. Gribincea A., Golovataia L., Brovca G. (2014), *Economie mondială și migrația economică*, Chișinău, IRIM
10. Gustavo Yamada. *Growth, Employment and Internal Migration*. Peru. <https://mpa.ub.uni-muenchen.de/22067/>
11. *Innovation Economy Ranking 2019*. <https://theworldonly.org/rejting-innovatsionnyh-ekonomik-2019/>.
12. Jandl M. (2011), *Methods, Approaches and Data Sources for Estimating Stocks of Irregular Migrants*. *International Migration*, 49(5)
13. *List of technology centers*. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_technology_centers#Places_with_%22Silicon%22_names.
14. Lucas Jr., Robert E. *Life Earnings and Rural-Urban Migration*. <https://pdfs.semanticscholar.org/5c70/5849af7a8f5361b23a760ee5ac3c7275dbda.pdf>
15. *Migration Theory: Talking across discipline*. Routledge Hollifield. \ Taylor & Francis Group, NY and London, 2000
16. Mincer Jacob (1977), *Family Migration Decisions*. NBER Working Paper No. 199
17. Moraru V. (2016), *Migrație, diaspora, dezvoltare: Noi provocări și perspective* / Inst. de Cercet. Juridice și Politice al Acad. de Științe a Moldovei. Chișinău: ASRM, 308 p.

18. Moșneaga V. (2000), Populația și migrația forței de muncă în Moldova: forme de stat și moderne. Chișinău: USM
19. My observations about Silicon Valley: myths and reality. <https://dou.ua/lenta/articles/silicon-valley/>.
20. Nation startups and brain drain. <https://stmegi.com/posts/70670/natsiya-startapov-i-utechka-mozgov/>.
21. Raport UNESCO. <https://gtmarket.ru/news/state/2018/08/24/108>.
22. Romer Paul. On mass migration. 2018. <http://www.arnoldkling.com/blog/paul-romer-on-mass-migration/>
23. Russia. <https://ria.ru/20190109/1549157154.html>.
24. Schulz T. The Economics of Being Poor. <https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/1979/schultz/lecture/>
25. Silicon Valley Jobs: Companies with the Highest Salary. <https://zaganitsa.com/emigraciya/article/4326/rabota-v-silikonovoi-doline-kompanii-s-samoi-vysokoi-zarplatoi>.
26. The average salary in the world 2018. http://fincan.ru/articles/35_srednyaja-zarplata-po-stranam-mira-2018/.
27. The wage. <https://migrantvisa.ru/zarplata/srednjaja-zarplata-v-izraile/>
28. Ucraina. <https://www.capital.ua/ru/news/113532-kolichestvo-uchenykh-v-ukraine-sokratilos-v-dva-raza-za-7-let-gosstat>.